

Kommunal- og Moderniseringsdepartementet

Alvdal, 25.06.2014

Vår ref. Løpenr. Arkivkode
14/606-2 3532/14 250
(Vennligst oppgi "Vår ref." ved svar)

Saksbehandler
Erling Straalberg

Deres ref.

SVAR - HØYRING AV LOVFRAMLEGG OM STATLEG GODKJENNING AV KOMMUNALE LÅNEOPPTAK OG LEIGEAVTALAR FØR INVERKSETJING AV KOMMUNEREFORMA

Det vises til høringsnotat datert 14. mai 2014 fra kommunal- og moderniseringsdepartementet – lovforslag om statlig godkjenning av kommunale låneopptak og leieavtaler før iverksetting av kommunereformen.

Som ordfører i Alvdal kommune ønsker jeg å komme med følgende uttalelse:

I forslaget til departementet legges det til grunn at lånegjelden kan øke i forkant av kommunesammenslåinger. Som departementet selv sier «kommunestyret kan investere og velte kostnadene over på den nye, større kommunen». En slik mistenksomhet til kommunen er ikke i samsvar med et av målene med reformen: «styrket lokaldemokrati».

Departementet ser altså et behov for å styrke kontrollen og ikke lokaldemokratiet i forkant av kommunereform. Kontroll med låneopptak er knyttet opp mot tiltak som formelt sett er lovlige. Begrepet «strategiske tilpasninger» i forkant av en kommunereform går igjen en rekke ganger i departementet sin vurdering.

Et låneopptak skal ikke nektes ut fra et rent økonomisk perspektiv om en kommune er i økonomisk balanse, men vurderes i forhold til om dette er å anse som en strategisk tilpasning i forkant av en kommunereform. Det legges opp til at det er fylkesmannens skjønn å vurdere dette.

Det kommunale selvstyret er et bærende og sterkt prinsipp i norsk offentlig forvaltning. Jeg mener at regjeringen og departementet med dette lovforslaget viser mangel på tillit til kommunene. Jeg registrerer imidlertid at tiltroen til fylkesmannen er stor.

Alvdal kommune anbefaler regjeringen heller å bruke kommunelovens generelle regel om lovlighetskontroll i § 59 nr. 5. Departementet kan på eget initiativ ta en avgjørelse opp til lovlighetskontroll. Dette kan gjelde både i forhold til vedtak om årsbudsjett, låneopptak og andre økonomiske disposisjoner.

For Alvdal kommunes vedkommende, kan den foreslalte lovendringen medføre uheldige konsekvenser for utviklingen av kommunen som bosted og oppvekstcommune. Alvdal kommune står nå foran store investeringer med bygging av ny barneskole og idrettshall. Dette er investeringer som følge av en langsiktig prosess, som allerede ble planlagt gjennom kommunens økonomiplan vedtatt av kommunestyret 27.09.2012. Med andre ord er dette åpenbart ikke en planlagt investering som følge av en «spekulering» i en eventuell kommunesammenslåing. Samtidig må det nevnes at Alvdal kommune i løpet av de siste 26 år har driftet kommunen uten underskudd. Kommunen har samtidig praktisert ett års amortisering av premieavvik på pensjon. Investeringstakten har vært forholdsvis lav de siste årene, i påvente av økonomisk handlingsrom for å kunne investere i nytt skolebygg og flerbrukshall. Skolene som nå planlegges faset ut og erstattet med ny felles skole, er to barneskoler som begge er over 90 år. Med andre ord handler dette om en kommune som har skikket sin økonomi på en måte som er forventet fra staten. Samtidig handler det om en kommune som har et investeringsbehov som har vært planlagt over tid grunnet reelle behov. Det ville derfor være svært uheldig om den foreslalte lovendringen om statlig godkjenning av kommunale låneopptak, skulle medføre at Alvdal kommune ikke får godkjent disse investeringene. Hvis nå likevel den foreslalte lovendringen blir vedtatt av Stortinget som den foreligger i høringen, er det Alvdal kommunens håp at fylkesmannens skjønnsutøvelse ovenfor de enkelte kommuner vil være slik at investeringer som er planlagt i lang tid i forkant av kommunereformen og som gjelder lovpålagte kommunale oppgaver, faktisk kan godkjennes.

Konklusjon:

Alvdal kommune støtter ikke forslaget om lovendring som innebærer et kraftig inngrep i det kommunale selvstyret. Alvdal kommune ber derfor om at Stortinget avviser forslaget til lovendring.

Med hilsen

Svein Borkhus
ordfører

Kopi: Kommunestyrets medlemmer